Debreczen 1864. April. 3. 14. szám. Harmadik évfolyam.

Megjelen **minden vasárnap.** Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, három hóra 1 frt. 80 kr. **Szerkesztő és kiadóhivatal** a piaczutczai ***Csanak-ház ban.***

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Hirdetésdíj Négyhasábos petit sorért egyszeri hirdetésnél 5 kr, háromszorinál 4 kr, többszörinél vagy nagy terjedelmü hirdetésnél árleszámitás. Egyes szám ára 15 kr.

Valami a tölgyculturákról.

Nem szándékom itt valami uj mivelési módokról szólani, csupán csak az alkalmazásban levőket ugy birálni s ugy vizsgálni, — amint azoknak kellene lenni. Oly roszul esik gyakran hallani amint egy vagy más mivelő — erdőculturáját mutatva — a szegény talajt támadja meg, hogy az ilyen meg amolyan rosz, itt tiszta lehetetlenség valamit felnevelni. Pedig nem mindig ugy áll a dolog: jobban utána kellene csak nézni a mivelésnek, mindjárt máskint állana a cultura. Ismerni kell gyenge oldalait és érzékenységét a plántának vagy kelvénynek; a hideget, meleget, keménytalajt, nem kell kihagyni a számitásból s továbbá amit egyszer bekapartunk, ne hagyjuk végképen magára, akkor nem lesz annyi alkalmunk csodálkozni, hogy egy nagy tölgyes kellő közepén levő tisztáson, tölgyet, cultiválni nem birunk. Az nagyon világos, hogy oly talajon, melyből az eső kimosta vagy feloldta a humust s gyarapitásul nem maradt rajta semmi, — nehezebb dolog valamit felnevelni, mint ahol a növények e fő tápléléka bőségben van.

Már a dolog természete mutatja, hogy kevés táplálék mellett a növény több gyámolitást igényel mint buja földön. A növényország azonos e tekintetben az állatországgal: mig gyenge, biz addig gyengéd és szorgalmas ápolást igényel az; ellenben ha egyszer megerősödött, gondot visel az magáról a legmostohább körülmények közt is.

Az én egyszerü nézetem tehát az, hogy nemannyira a földben rejlik a hiba a tenyésztésnél, mint inkább az alkalmazásban, kivitelben és az ápolás hiányában. És nem azért vagyunk-e erdőszök, hogy a dolog körül egykicsit tapintatosabban járjunk el? mert hisz a föld alá való hozást, bekaparást, akármely, dologhoz nem értő ember is megteheti. Ismerni kell tehát mint már mondám gyengéit a növénynek s ha azt jól gyógyitjuk ugy munkánk — rendkivüli természeti csapások eseteit kivéve — sikertelen nem marad. Ha egyszer a mag csirát vet a földben s kelvénye napvilágot lát, miért ne lehetne azt felnevelni? s hogy bizonyos fanemet, nemcsak bizonyos talajban lehet tenyészteni, mutatják ezt különféle talajon álló s szépen viruló álladékaink.

Ha valamely fanemről mondhatjuk, hogy érzékeny, ugy a tölgyet is az elsők közé kell soroznunk. Számtalan helyen lehet látni 10—15 éves tölgyculturákat, melyek még most is apró cserképen lézengnek. A tölgy ha a talajt tekintjük, bátran mondhatjuk, hogy még a legutósó de mélyrétegü agyagban is életet nyer; miért van az tehát, hogy oly nehezen vergődik valamire? E kérdést legjobban azzal gondolom megfejthetni, ha erdőápoló-társaimat odautalom, hogy tekintsék meg a mag-kelvényeket azon időben, mikor azokat a tavaszi fagyok érték; meg fognak győződni arról, hogy azok néhány évig majdnem oly törpe állapotban maradnak, mint azokat azon évben találták, melyben a fagy történt. A nagy forróság, szintén ily befolyással van a fiatal plántákra.

Mennél fiatalabb a tölgy, természetesen annál érzékenyebb. A gyenge kelvénynek — kivált a legelső időben — nem nagy hideg kell, hogy annak gyenge testét a hideg megvegye. Aki ismeri a tavaszi napok változatosságát, az nem fogja a fagy hatását a fiatal kelvényekre oly ritka esetnek tartani. Máskint áll ez a gyantás anyagu erdeifenyővel, ezt a fagy meg nem ronthatja oly nagyon. Már kezdete is ugy van alkotva a természettől, hogy benső érzékeny szikjét tüi megvédik: ezeket a magbur több napig összefogva tartja egy csomócskában s csak akkor hull le, midőn a kelvény jobban hozzá edződött a levegő változásaihoz. Ennél tehát a panasz e tekintetben elmarad.

Azért is ki védetlen helyen és sovány talajon erdőt, de különösen tölgyeseket akar nevelni, védül és előculturául az erdeifenyőt legjobban felhasználhatja. Benső alkata is olyan, hogy szervei bármily televény szegény földben is bőtáplálékra akadnak s azért is gyorsan növekedik. Fagy és meleg ellen az alatta élőknek biztos védelmet ad, a hő be- és kisugárzását mérsékli, miáltal a fagy és a föld teljes kiszáradása akadályozva van, későbbi években pedig a talaj táperejét is hatalmasan gyarapitja. S ezen számos kitünő tulajdonáért szokta azt minden értelmes erdőgazda eszközül felhasználni, a két-három évvel előbb ültetett s szép növekvésnek indult erdeifenyők közé tölgymakkot ültetvén. (Felkapált fészkekben az eredmény mindig jobb szokott lenni, mintha csak gyep alá dugatik a makk). Egyesek állitását — hogy a fenyő gyorsabban növekedvén, elnyomja a tölgyet — azzal szokta megelőzni az értelmes erdész, hogy ahol ártogat a fenyő, azt kivágja, a világosságot élveztetvén kedvenczeivel akint, amint a szükség hozza magával.

Öröm nézni az igy nevelt tölgyeseket 16—18 év mulva, mily gyönyörü versenyre kelnek már sok helyen a fenyőkkel.

Roppant befolyással van a tölgy-kelvényekre, ha azok az első, második és harmadik évben megkapáltatnak. Hármat nyer általa a mivelő: e l ő s z ö r a hangyákat távoztatja el, melyek a felkapált helyeket azért nem szeretik, hogy az üldözésnek és a külbefolyásoknak — minő a nedvesség — jobban kivannak téve. Begyepesedett culturáknál, szakgassa fel valaki a gyepet a fiatal körül, látni fogja, hogy némely fiatal gyökerein ezerekre hemzseg a hangya, melyek mindnyájan a fiatal kelvény életnedveit szivják: oly helyeken legjobban huzódnak össze, hol meg vannak védve a külbefolyásoktól, erre pedig biztos véd a gyep kemény burokja; m á s o d s z o r a megkapálás által meg szabadittatik a fiatal kelvény a fünyügtől (?) mely néhol földhöz köti sürüsége miatt; h a r m a d s z o r a megkapálás által a légköri csapadékok beszivárgása nagyban megkönnyittetik. E munka után szemlátomást gyorsan s életvidoran tenyészik a kelvény.

Ily csekélységgel jár védetlen sovány helyen kezdett culturának ápolása és eredményes kivitele. Ezek azon módok, melyeket a legtöbben ismerik, de csak kevesen követik. Eddigi tapasztalataim után ez a legczélszerübb mód tölgyeket nevelni és csak igy lehet kevesbiteni azt a sok borokást, vagy tisztást, melyek néhol tetemes téreket foglalnak el.

Jobb s mélyebb talajon, hol a culturák serdöncz, vagy pedig iskolákból vett plántákkal eszközöltetnek, a kiültetéskor igen sok plánta megy veszendőbe azáltal, ha a plánta rendetlenül tétetik be fészkébe. Az elültetéstől igen sok függ, hogy a plánta életben maradjon s gyorsan nevekedjék, nézzük meg a beültetett plántát, mikor az megfoganzott, azt fogjuk találni, hogy a legfelsőbb gyökökön kezdenek először gyökécskék képződni. Ezek az ugynevezett szivógyökök, melyek annál nagyobb számban képződnek, mennél rendesebben kerülnek vissza a földbe. Ha tehát a felső csonka gyökszárak nagyon mélyen esnek a földbe, ugy a szivógyökécskék vagy nagyon kevés számmal, vagy nagyon ritkán képződnek, minthogy ezek a talaj felső rétegéből veszik táplálékukat. Innét az élelmesebb g e s z t- *) és fatenyésztők azon megjegyzése, hogy a plántát nem kell mélyebben ültetni a földbe, mint az, azelőtt állott; sok mivelő ennek oda sem néz, pedig ehez — szépen figyelmeztetve a munkást — nem sok vesződés kell.

Az ültöncz élete — ha az, serdöncz korában ültetetik el — attól is nagyban feltételeztetik, hogy mennyire nyesetik meg. A valószinüség a kurtábbaknál marad mindig. Ha kevés táplálékot nyer a földből az ültöncz, akkor a magasabb egész tetejéig soha sem részesül elegendő táplálékban és felülről kezd száradni. Az alulról felfelé törő tápnedvek, megoszlanak a már félig száradt sejtekben is. Emiatt tehát a táplálék csak vesztegetődik s az ültöncz alsóbb része soha sem részesülhetvén oly bő táplálékban, hogy oldalán rügyeket verhessen, végtére elszárad.

Ezek lennének tehát észrevételeim, melynek közlésére az bátoritott föl, hogy az eddig látott rosz és tönkrejutott culturák ezen feltételek elhanyagolása vagy nemtudása miatt estek nagyobb részt áldozatul.

(E. L.) **Podhradtzky Endre.**

*) Gesztnek nevezi nálunk a nép a gyümölcsfát s G e s z t e s falu is roppant gyümölcsöcsöitől vette nevét. A szerző.

Néhány szó a naptárakról.

Hazánk több jeles férfiának — ugy a régibb, mint az ujabb időkben s a jelenben is — igyekezete oda irányult, hogy a nép között még maig is nem kis mérvben uralgó babonát lassankint kiirtogassák s a népet világositgassák. Több jeles értekezés jelent már meg egyszermáskor e tárgyról; de mivel a köznépnek még azon része is, amelynek anyagi tehetségétől telnék, — a könyvek olvasásával nem igen szeretvén bibelődni, legfelebb a n a p t á r a k olvasására szoritkozik; mely könyvecskének átolvasása után megleltnek véli a b ö l c s e s é g k ö v é t.

Mivel eszerint a n a p t á r az, mely a köznép legkedvesebb olvasmányaul szolgál és amelyet talán hazánk legutósó kunyhóiban föltalálhatni: véleményem szerint e könyvecskének oly tartalommal kellene megjelenni (legyen az akár pesti, akár alföldi vagy bárhol szerkesztett) hogy az a népet oktatva mulattatná s minden balhiedelmét eloszlatná s fölvilágositaná.

De ugy tapasztalom, hogy a naptárak szerkesztői azon igyekeznek, hogy a nép, az i s t e n i g o n d v i s e l é s r e ne bizza az idők járását, hanem egyedül a naptáraknak legyen azon kiváltságuk, mely az időjárást a szántóvető embernek megjósolja. Annyira gyökeret vert már a szántóvetők közt e balhiedelem, hogy a gazda, midőn ágyából kilép, addig oda nem hagyja házát, mig a naptárt elő nem rántja s ki nem nézi, mily időt jósol az. Ha a jóslat csal, azzal menti könyvét, hogy az „h é t o r s z á g r a s z ó l" s másnap már hasonló bizalommal fordul a kalendáriumhoz. Szinte elszomorodva hallom a néptől naponkint: „megváltozik az idő; — a jövő egész hétre borongós időt mond a kalendárium." — Hiába igyekezik pap, tanitó, vagy bárki is, földmivelőinknek megmagyarázni, hogy az i d ő j á r á s t egyedül isten tudhatja; azért a naptárak jóslatait naponkint megtekinti.

Szivemből ohajtanám annálfogva, ha a naptárak szerkesztői jövőre a naptárakat, e hasznossá tehető könyvecskéket, megtisztitanák e nagy hibától s ahelyett a nép értelmét hasznos czikkek adása által mivelni törekednének. — A folyó évben általam olvasott naptárak közül csak a „p r o t e s t a n s n a p t á r" menekedett meg az ámitgatásoktól. Nem vagyok pedig képes elhinni, hogy a naptárszerkesztő urak, az általok készitett időjóslatoknak legkisebb jelentőséget tulajdonitsanak; — miért hát a népet ámitgatni?! Én részemről őszintén kinyilatkoztatom, miszerint jövőre nézve, tanitványaimnak szivükre kötöm, hogy soha oly naptárt, melyben időjóslat van, ne vásároljanak, söt mint ámitó —

TÁRCZA.

Az őrült matróz.

Áll a matróz orrán a hajdnak,
Feje fölé lobogók hajolnak;
Bámulja a tenger láthatárát
S lelke messze, a tulpartra száll át.
„Rémlik, mintha útne már az óra:
„Kapitányom, adj jelt indulóra!...'
„Szélvész szánt a hullámokba mélyen —
„Nem lehet még, várj kissé legényem!"

A fiu most néma, hallgatag lesz,
Ámde mit hall... egyre csak figyelmez...
S mosolyog, mert hubjátéka mellett
Más hangot is hoz a lanyha szellet.
„Kapitányom, csalódás, mit mondasz —
„Nem a szélvész: ágyu hangja volt az!..."
„Nem ágyuhang, csak az ég dörgése:
„Légy nyugodtabb, viharok legénye!"

S szemeinek forró könye árad:
„Láthatom-e ujra még hazámat?..."
Vakitó tüz fénye látszik távol
S a tengerre messze bevilágol.
„Kapitányom, nézd, ott örtüz lobban:
„Ütközet lesz — menjünk oda gyorsan!..."
„Nem örtüz az..... sötét ég kárpitján
„Czikázott le most a fényes villám!..."

És a matróz keble hangosan ver,
Mintha volna már kezében fegyver,
Mintha már a tulsó parton lenne
Testvérivel vigan harczba menve:
A tengerre dobja könnyü testét....
Uszik, uszik, viszi a hab messzébb:
Ám láncszokon szenvedő hazája —
Hiába vár egyik hü fiára!

Szalogh Zoltán.

A római császárság eredete.

Harmadik Leo pápa némely ferde szokásokat megszüntetvén, összeesküvésre adott okott. Egy papi menet alkalmával a nép által körülvétetvén, két lázadótól lováról lerántatott s bántalmaztatott. Szemeit — mint az o krónikák regélik — kiszurták, nyelvét kivágták s börtönbe vetették; hol azonban egy csoda által szemevilágát s szólását visszanyerte: (bizonyság arra, hogy sem szemei ki nem szuratták, sem nyelve ki nem vágatott) börtönéből menekülvén, Nagy Károlyhoz futott, ki öt pártfogásába vevén, püspökök s grófokkal kisértette vissza Rómába; év mulva Nagy Károly is Rómába menvén (800-ik évben) birói székébe ült s néhány főczinkosra halálos itéletet mondott: azon év karácsonünnepén Sz. Péter templomában imádkozott a frankok nagy királya, a főoltárral szemben térdreborulva, kit Leo meglátván egy koronával kezében ment Károlyhoz s fejére tevé azt: a nép örömre ragadtatott s kiáltá: „Élet és győzelem a kegyes, békehozó nagy r ó m a i c s á s z á r n a k," igy éledt föl ujra a Romulus Augustulussal elenyészett római császári czim s 1805-ig tartá fen magát. — Megtörtént néha, hogy a dölyfösebb pápák lábaikkal nyomták a koronát a római császárok fejébe. K.

Urnői könyvek, ékszerek és diszkészületek, a mult században.

(Egy özvegy úri asszony ingóságairól, az 1759-dik évben Debreczenben felvett eredeti leltár után.)

Könyvek:

Egy énekes-könyv in 4-to.
Egy énekes-könyv in 12-o.
Egy más énekes-könyv in 12-o.
Soltárok, Regelius és Palatina Catechesis együve kötve in 12-o.
Két Biblia. Amstelodámi editio.
Palatina Catechesis. Debreczeni editio.
Rövid oktatás pestises időre való.
Bujdosásnak emlékezetköve.
Egy jegyzőkönyv, benne az asszony jegyzési.

Egy kisded borított záros kládácskában vadnak:

Tizenhat ezüst gomb filegrán munka, hozzá való tizenhat pikkelylyel, az asszony zöld kamuka mentéjén volt; maga vette le az asszony.

Egy szalmával borított katulyácskában vadnak:

Egy arany gyűrű, 5 gyémánt 2 gránát benne.
Egy régi arany gyűrű, egy feketeszinü kő benne.
Más régi kopott arany gyűrű, négyszögletü hegyes veres kő van benne.
Más régi kopott arany gyűrű.
Mégis egy régi arany gyűrű, egy parányi gyémánt és 3 türkisz benne; többi követ kiszedték Konyári Panda jegygyűrűjébe.
Egy finom ezüst gyűrű, kopott zöld kövel.
Négy pár szives ezüst apró kapocs.
Egy darab ezüst boglár.
Egy ezüst pecsétnyomó, idvezült Pósalaki János uramé volt.
Három hibás holland arany, egyiknek 6, másiknak 5, 3-diknak három grán hijja.

Középső szakban, egy kis vonó fiókban vadnak:

Nyolcz sor tiszta fejér gyöngy nyakra való.
Más nyolcz sor fejér gyöngy gránáttal összefűzve.
Egy nyakszoritóra való ezüst csat.
Egy kis zsebbevaló óra forma ezüst pézsmatartó.
Egy ezüst pecsétnyomó, az asszony csinálttatta idvezült P. J. ur czimerére.
Tizenkét zománczos ezüst rózsácska, pártába való boglár tetejébe való.

Másik kivonó kis fiókban vadnak:

Négy sor ezüst láncz, nyakra való.
Hat pár ezüst kapocs, lájblira való.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára Jelzet: G485; Z6061

hazugsággal telt könyvecskét még csak arra se érdemesitsék, hogy házukba bevigyék. *)

Balogh Zsigmond.

Récsei János és Józsa János emléke.

Minél zajtalanabb állást foglaltak el, minél kevesebbet követeltek maguknak azok, kik életüket a szellemi munkásság, vagy más tisztes foglalkozásnak szentelvén, becsületes szorgalmuk és takarékosságukkal szerzett vagyonuknak egy részét az emberiség legmagasabb czéljainak előmozditására áldozták: annál méltóbb, azoknak szerény érdemeit haláluk után kiemelni s jó emlékezetüket a maradékra átszállitani.

E tekintetből mutatunk be két igénytelen, de tudós és buzgó reform. lelkészt, mindkettőt Debreczennek fiát, legközelebb szülővárosuknak, mely ily növendékeit mindenkor dicsekedéssel emlitheti, de közvetve a nagy hazának is, melynek ők, mig éltek, a nevelésügy körül tett áldozataikkal szolgáltak.

Egyik, ugymint Récsei János, előbb székelyhidi, utóbb bogyoszlói lelkész és érmelléki esperest, még az 1836-dik évi april 18-kán élemedett korában tétetett örök nyugalma helyére, miután azon nemes örömet élvezhette, miszerint a reformatusok debreczeni főiskolájában általa alapitott s a könyvtárnoksággal egybekapcsolt magyar irodalmi tanszék, melynek tőkéje közel 17,000 forintot teszen, még az ő életében fölállott.

A másik, ugymint Józsa János, előbb tisza-rofi, utóbb h. szoboszlói lelkész, az alsó szabolcsi és hajdusági egyházmegye ülnöke és pénztárnoka, a papi előleges szigorlatoknál hosszas évek során nagy haszonnal alkalmazott vizsgálóbizottmányi tag, a folyó 1864. évi márczius 22-kén temettetett el, jámbor életének 69-dik, feddhetlen papi szolgálatának pedig 40-dik évében. Ezen érdemes férfiu a magyar tudós akademia palotája épitésére 100, a debreczeni reform. főiskola szervezésére 400, ugyanott tanuló hat szegény ifjunak, — kik közül kettőnek debreczeni, kettőnek hajdukerületi, végre kettőnek heves-nagykunsági születésünek kell lenni — évenkinti segélyezésére 3000 forintot még életében adott, illetőleg kötelezett, végrendeletileg pedig a h. szoboszlói árvagyermekeknek 200, továbbá az alsó-szabolcsi és hajdusági egyházmegye papi és tanitói gyámintézeteire százszáz forintot hagyományozott. Nem is maradt el a közelismerés nyilvános kifejezése az ő végtisztességén, melynek diszét nagytiszt. esperes Benedek Lajos és a volt tiszttárs tiszt. Szivos Mihály urak jeles szónoklatain, a t. hajdukerületi három kapitány ur és több uri vendég részvételén felül, a főtiszteletü Balogh Péter superintendens ur vezérlete alatt Debreczenből érkezett egyházkerületi és főiskolai küldöttség megjelenése is emelte.

Mind a régebben elhunyt, de sirja virágainak fölfrisitését érdemlő Récsei Jánosnak, mind a közelebb elköltözött Józsa Jánosnak porai nyugodjanak csendesen, nevük pedig maradjon örökre áldásban! * *

Debreczeni hirmondó.

** A debreczeni kertészeti egyletnek f. évi márczius 28-kán tartartott tavaszi rendes közgyülésében, Szabó Bálint ur helyébe — ki az elnöki tisztséget ez évben, körülményei miatt el nem fogadhatá, elnökül kert. egyl. alelnök Kovács János ur, — s az ekép üresedésbe jött alelnöki tisztségre választmányi tag Kiss Sándor ur választattak meg. Ugyanez alkalommal a jövőre nézve határozatilag kimondatott, hogy valamint eddig a gyümölcscsemeték, egyl. tagnak a határozott dijnál $^1/_3$-al olcsóbbban adattak illetékben, ugy a rózsa- és szöllőcsemetékből adandó illeték is $^1/_3$-al kevesebbért számitandó.

** Miklovicz Bálint helybeli segédlelkész urat, a hódmezővásárhelyi ref. egyház, a kebelében megürült egyik lelkészi állomásra szavazattöbbséggel megválasztotta.

— A czeglédutczai szinház munkálatai a tavasz beálltával ismét megkezdettek. Az asztalosmunkák f. évi juliusig reméthetőleg bevégeztetnek.

— A helybeli gőzmalomtársulat mult hó 28-án tartott közgyülésének főbb tárgyait, — melyek a közönséget érdekelhetik — a következőben adhatjuk elé: 1.) A választmány több intézkedése, — minő például az inségügyében tett intézkedése is — helybenhagyatott. 2.) A perek állásáról vett kedvező jelentés örvendetes tudomásul vetetett; jelentetett egyszersmind, hogy azon ismeretes nagy pere, melyben közelebb az első birósági itélet a kir. tábla által megváltoztattatott, a hétszemélyes táblához felebbeztetett. 3.) Az igazgatónak 1863 év 2-od feléről beadott számadása, illetőleg az üzlet eredményéről bemutatott jelentése szerint, a tisztajövedelemből osztalékul minden 105 afrtos részvény után 30 afrt rendeltetett kifizettetni. Az osztalékok fizetése f. é. május 1-jétől tetetett folyóvá. 4.) A Csanak József és Szabó Lajos volt igazgatók emlékére egy reál-iskola alapjára a választmány által megszavazott 10 ezer forintra nézve, a közgyülés többsége nem fogadta el a választmány intézkedését, leginkább azon okból, mivel a tett alapitvány, a volt igazgatók irásban kijelentett tiltakozása folytán (hogy nevük az alapitvány tételénél megemlittessék) nem csatoltatott nevükhez, — s a közgyülés a választmány tagjaihoz (Csanak J. és Szabó L. mint érdeklettek kivitelével) a közgyülés tagjaiból még 10 egyént nevezett ki, egy — a közgyülés értelmezése szerint emelendő vagy teendő emlékterv kidolgozása és foganatositása czéljából. teljhatalommal. — 5.) Elnökül: Komlóssy Imre ur általános szótöbbséggel, — valamint választmányi tagokul Kmety Pál, Kiss Lajos, Sesztina Lajos és Farkas Ferencz urak ujolag megválasztattak; Kémeri Mikó Lajos és Szabó Bálint urak, — mint akik legtöbb szavazatot nyertek — bejegyeztetni rendeltetettek. 6.) Gépmérnök Pekár Imre ur, mint a társulatnak f. évi febr. 1-jétől műtani vezetője, a gyülésben a társulat tagjainak bemutattatott 7.) A czeglédutczai Kaffka-háznak, ha lehet — jómóddal megvásárlására nézve a választmány fölhatalmaztatott.

** A péterfiai szinház ismét egy uj taggal szaporodott. Ez Paksy Ilka kisasszony, ki a szinigazgató ur által több dalmü előadásra megnyerelett.

— A pocsaj-debreczeni hajózható csatorna ügye, keletkezése óta ugylátszik nemigen haladt előre, pedig ez országos fontosságu eszme többfelől meleg részvéttel karoltatott föl. Igy a helybeli gőzmalomtársulat is 40 év alatt fizetendő 10 ezer forinttal járulna a czél előmozditásához.

** A közelebb lefolyt egész héten esett az eső nálunk. Szerdán, este felé mennydörgés is volt hallható; péntekre viradóra pedig a havas eső ugyancsak böven omlott alá határainkra.

** Simacsek Alajos szintársulati karmester, — zongora és hegedün tanleczkéket akar adni, — a tanórák végett személyesen értekezni lehet a szinháznál, délelőtt 9—12 óráig.

Meghaltak: Márcz. 28-án csapóutczán, Tömösvári István, 3 napos; 29-én: péterfiautczán: Demjén János 46 éves; vargautczán: Kecskeméti Juliána 1 éves; péterfiautczán: Leugyel Gyula 5 éves; 30-án hatvanutczán: özvegy Kónya Istvánné Téglási Zsuzsána 64 éves.

*) Érsemjéni oktató Balogh Zsigmond urnak a nép fölvilágositására szolgáló e rövid czikkét örömmel közöljük lapunkban. Vajha mindazok, kiknek a nevelés szent ügye előmozditása szivükön fekszik, hason irányban működnének közre a nép értelmének fejlesztésére.

Szerk.

Közügyek.

— A magyar földhitelintézet igazgatósága az intézet érdekében a következő értesitést bocsátja közre:

„Több pesti és bécsi lapban az a hir volt közölve, mintha a magyar földhitelintézet kölcsönzéseit egyidőre megszüntette volna. Alulirt igazgatóság kötelességének tartja kijelenteni, hogy e hir a lapokban közzétett igazgatósági határozat merőben téves fölfogásán alapszik. Sem a kölcsönengedélyezések megszüntetéséről, sem az ujabb kölcsönkérvények visszautasitásáról nem lehet szó Az intézet működése szabályszerü folyamatban van minden irányban. Annál kevésbbé lehetett ok e működés felfüggesztésére, mivel az értékpapirok eladása sem belföldön, sem külföldön nem szakadt félbe, söt külföldön közelebb több milliónyi értékü záloglevél eladása iránt köttetett szerződés Az igazgatóság mindössze is arra szoritkozott, hogy azon kölcsönkeresőknek, akik az értékpapirok elárusitását bevárni nem képesek, azt a tanácsot adta, hogy más segélyforrások után lássanak.

Ha tekintetbe veszszük, az 1863 évi nagy gazdasági válság folytán, a kölcsönkeresők rendkivüli tódulását; továbbá, hogy a kölcsönöszszeg minimuma, melyet a magyar földhitelintézetnél kérhetni, jóval kisebb mint a nemzeti banknál: s ha tekintetbe veszszük, hogy a magyar földhitelintézet, ügyrende szerint, a benyujtott kérvényeket a meghatározott sorrendben köteles mind tárgyalni: könnyü belátni, hogy némi időbe telik, mig a kérvények mind tárgyaltathatnak, elintéztethetnek s a rendre kibocsátott értékpapirok elhelyeztethetnek. A közzétett figyelmeztetés ez okból épen a netalán folyamodni akaró kölcsönkérők érdekében történt, annyivalinkább, mivel az intézetnek nem lehet czélja: értékpapirjai árkeletét azok szertelen mennyiségben kibocsátása által csökkenteni, s ekép kölcsöneit a földbirtokokra nézve terhesebbekké tenni."

○ A nagyváradi takarékpénztár forgalmi tőkéje a lefolyt évben 833,000 frtot tett, melyből közintézetekre 800 frtot adományozott.

⊙ A bukovinai kamara a bukovina-moldvai vasutra ugyanazon társulatnak adott engedélyt, mely már a czernowiczi vasut épitéséhez fogott; mint állitják a két társulat fővezetői máris egyesültek, ezek ugyanis Sapieha Leo herczeg, Brassey Tamás, Merton Ede, Betty Ede, Delahaute Ágoston és Salamanca gróf. — Az épitési tőke biztositott kamata 7 száztóli.

— A pesti nemzeti szinházban tartott két mükedvelői előadás jövedelme körülbelöl 10,000 frtot hozott a szükölködők javára.

— A magyar gazdasszonyok egyletében egy lelkes nő előterjesztést kiván tenni, hogy lehetne a divat és fényüzés ragályának terjedését akadályozni. Ha előbbkelő hölgyeink, egyszerü öltözködésük által példát mutatnak, azonnal sirt ásnak a fényüzésnek, mely napjainkban nyomasztó lidérczkint mindinkább sulyosodik a társadalomra.

Vidék.

— Szolnokon mult hó 17-én mükedvelői szini előadást rendeztek, mely 200 forintot jövedelmezett az odavaló inségesek részére. Ugyanakkor bazár is rendeztetett, mi 1000 fortot hozott be.

** Vadász községben báró Simonyi Lajos, naponkint több száz kenyeret osztat ki a szegények közt.

** A szabolcsmegyei központi segélyezőbizottmánynak — hir szerint megengedtetett, pénzértékü nyeremények kizárása mellett, a megyebeli szükölködők fölsegélésére az év folyama alatt 3000 db. 50 kros sorsjegy kibocsátásával, sor játékot rendezni.

— A „Felvidék" czimü ungvári lap szerkesztőjénél, a mult hó utóján egy cs. k. katonatiszt és egy megyei szolgabiró által motozás történt; mely hivatalos eljárás alatt a szerkesztőségi iroda bejáratánál két katona állitatott föl. Ugyanakkor Torday Ede 's Horváth Jánosnál Ungvárott, s Kandó Kálmán volt országgyülési képviselőnél Csertésen hasonló megmotoztatás történt. (Felvidék.)

** Csemegi Károly aradi ügyvédet, egy az ottani segélyző bizottmány gyülésén tartott heves beszéde miatt katonai törvényszék elé álliták.

— A szatmári ref. tanodában Zombori Gedő tanár vezetése alatt „Kölcsey-önképzőtársulat" alakult.

** Rimaszombaton, özvegy Dráskóczyné, a szükölködők javára, házról-házra járogatva gyüjti a könyöradományokat

** Érmenti levelezőnk irja: — Az érmelléki helv. hitv. egyházmegye tavaszi közgyülése f évi márczius 16-án tartatott Székelyhidon n. t. Szücs Károly esperes és t. Miskolczi Lajos segéd-gondnok urak elnöklete alatt, számos képviselő, lelkész és tanitó jelenlétében.

Esperes ur a gyülést megnyitván, a következő érdekesb tárgyak merültek föl:

1. A lemondás által üresedésbe jött egy világi tanácsbirói hely betöltésére bejött szavazatok felbontatván, — minthogy általános szavazattöbbséget senkisem nyert: a legtöbb szavazatot nyert egyének nevei, ujabb szavazat végett az egyházaknak megküldetni rendeltettek.

2. Felmerült az a kérdés, hogy az eddig egyedül esperes által gyakorlott esperesi megerősilési — consensus — jogot akarja-e az egyházmegye a világi elnökkel is megosztatni?

Miután e jog közös gyakorlata ellen több nehézség merült fel, — amennyiben a két elnök néha egymástól távol, — söt néha a világi elnök más megyében lakik s igy a hivatalos érülközés felette akadályozva van; de még a consensusért folyamodó egyházaknak, olykor tetemes időt és költséget venné igénybe: az egyházmegye az eddigi gyakorlat mellett marad.

3. A főtiszteletü superintendentia fölhivására, hogy az egyházmegye adjon véleményt afelől, miszerint a superintendentiális gyüléseken tárgyaltatni, a sajtó utján nyilvánosság elé bocsáttatni szokott közigazgatási és törvénykezési ügyek ennekutána is együttesen sajtó alá adassanak-e? vagy csak a közigazgatási ügyek lássanak nap világot?

Egyházmegyénk, — miután az ülések mind a megyékben, mind a superintendentián, nyilvánosan tartatnak: ez elvből is indulva ki: hogy ha valaki méltatlanul vádoltatik s ártatlansága kiderül, jól esik a nyilvánosság; ha pedig valaki bünös csakugyan, lakoljon — merito plectitur — méltán lakol; söt a nyilványosság a vétkezéstől mintegy visszatartóztató hatásu levén: a közigazgatási és törvénykezési ügyek együttes kinyomatását kivánja

4. A lelkészek és tanitók ön-képezésére, és szellemi gyakorlására felette nagy szükség lévén, evégett az egyházmegyében több olvasókör felállitása, korszerü könyvek, folyóiratok megrendelése, még az őszi gyülésen elhatároztatott. E tárgyban való tervét a kinevezett bizottmány az egyházmegyi közgyülés elé terjesztvén, az némi módositással helybenhagyatott. Az evégre megkivántató költségek és befizetések a lelkészek és tanitókra nézve — kötelező erejünek mondatott ki Három osztály szerint fog történni a fizetés, az első osztályu nagyobb jövedelmet

---

Kilencz bogláracska pártába való.
Egy darab égetett ezüst.

Egy oldalfiókban vannak:

Két czapás ezüst pohár ¹) egyik belöl aranyos.
Két hosszu ezüst pohár, egyik czifrára ki van verve, kivül belöl aranyos, másik sima.
Hét ezüst kalán, mind régi módi; nyolczadik kinjáró.
Egy kis ezüst Credentia Chocoladéhoz való.
Kilencz nagy ezüst gomb 11 pikkelylyel, vert munka.
Más tiz jó nagy ezüst gomb 11 pikkelylyel, vert munka.
Husz ezüst gomb, hozzá való 20 pikkely, öntött munka.
Tizennyolcz ezüst gomb, hozzá való 17 pikkelylyel; ez is öntött munka.
Husz apróbb ezüst gomb, 20 pikkelylyel, öntött munka.
Tizenhét hosszas ezüst gomb, pikkely nélkül, öntött munka.
Huszonkét ezüst gomb 22 pikkelylyel.
Huszonegy rózsás ezüst gomb 16 pikkelylyel.
Husz apró sima ezüst gomb, 19 pikkelylyel.
Egy mentére való ezüst láncz.
Három kis ezüst gomb aranyozott.

Hatodik oldalfiókban:

Egy tükör deszka tokban.
Egy veres tafotára sárga és fejér szkófiummal varrott pantallér.
Egy fehér patyolat és egy fekete czefátyol háló fökötö sat.

Legfelső fiókban:

Dirib darab tót csipkék, kötések, czérnák és 10 csomó zöld török selyem.

Nem hozatnak itt föl egyenkint a nagyládában találtatott selymes karátás, ²) sléziai gyólcs paplanhajtók, elegyes selyemmel varrott és aranyos továbbá koczkás dikta ³) párnahajak, fekete szőrrel és fekete selyemmel varrott, mint szinte házi vászonból készült lepedők, sáhos és veres fejtövel szött abroszok, kamuka asztalkendők, kék pamuttal szött és csipkés orczatörlők, szkófiummal, kék selyemmel és aranynyal, olajszin selyemmel aranynyal varrott patyolat keszkenők, zöld kamuka mente, arany csipkével, hosszu fekete janótos ⁴) mente, kreditor szoknya sat. azonban közlő kiemeli azok sorából a következő nagy házidiszt: „Két darab gyólcs: az egyiket az asszony maga fonatta, szüttette, mindenikből vágódott már el, melyet maga szabott fel és viseli, ezután is ebből ruházódik."

Hogy már azelőtt számos véggyólcsot fonatott, szövetett és szabatott fel az érdemes éltes uri asszony maga és kiházasitott gyermekei részére, más fennmaradt házi jegyzetekből kitünik. * *

¹) Czapa darabosan cserzett halbőrt jelentvén, czapa vagy czapás pohár az, mely ilyen bőrrel vonatott be; de igy hivatik az oly ezüst pohár is, mely kivül pontozott mü.

²) Karáta annyit tesz, mint rostélyosan kivarrott vászon, finom selyemszál himzéssel elegyitve: a nők maguk varrták.

³) Dikta gyanitás szerint jön a német dicht (sürü) szótól és tömöttebb szövést jelölhet.

⁴) Janót. — Janóspetymeg, Genezmacska.

** **Egy angol** nemrég tekintélyes összeget hagyományozott végrendeletileg annak, ki temetésén nevet. Csak az elhunytnak jegyzője ismeré a végrendelet tartalmát s annyivalinkább ovakodott azt elbeszélni, mivel a végrendelet értelmében, ha senki nem nevet, a pénzt ö örökleadi. Mindenki meg volt hatva, s különösen szolgálója a legkeservesebben zokogott, midőn a házi macska egy szekrény tetejéről a halottlátó asszonyok egyikének fejére ugrott: mit a szolgáló látván, meg nem állhatta, hogy ezen el ne kaczagja magát. Mindnyájan rüförmedtek, a jegyző leginkább, — mert a végrendelet szerinti szép összeg a leánynak jutott.

** **A gőzkezü borbély.** Egy semlini borbély, borotválási ügyességét és gyorsaságát közelebb Bécsben akarja bemutatni. Mint hirdetésében áll, 60 percz alatt 70 — egy hétig nem borotvált arczot fog oly simára vakarni, hogy azokon a legerősebb szem sem lehetend képes csak egy elmaradt szőrt sem fölfedezni. E semlini szakállirtó-müvész mindig hátulról áll s az illető egyén fejét a szék karjára rántja hátra, hogy a gyors müttétet annál kényelmesebben végezhesse. Neve Knigsely s katonaviselt ember.

* **Kaposvárott** egy 28 éves özvegy, nyulánk termet, fekete haj, kék szemekkel, legjobb egészségben, 68 hold jó minőségü szántóföld és belsőséggel, mely adóssággal terhelve nincs; kinek egy leánnya van csak, hogy férjhez menni kiván, — férjet keres magának, következő kikötések alatt: Legfelebb 30 éves legyen virnló egészségben: inkább magas, mint alacsony; 5000 frtot érő fekvő birtokkal, vagy 500 frt biztositott évi jövedelemmel. Az összekelést más mi sem gátolja. Bérmentes levelek intézhetők Kaposvárra, post restante, D. K. czim alatt.

Z. S. K.

— **Életbiztositás öngyilkosok számára.** New-Yorkban életbiztositó-társulatot terveznek öngyilkosok számára. Az illető öngyilkos tetszés szerinti összeget biztosit annak, akinek akar, de öngyilkossági szándékát a bejelentéstől számitandó két év után szabad csak végrehajtania, különben semmit sem kap.

Szinház.

(Y.) Márcz. 28. „Varázsfátyol" tündérrege énekkel s tánczczal 3 felv. Scribe után ford. Szerdahelyi. — Sikerült előadás; közönség szép számmal.

Márcz. 29. „Dobó Katicza." Történeti népszinmü 4 szakaszban, irta Tóth K. — A czimszerep Szakál Rózáé volt, ki kedves kis Katicza volt ezuttal is; csupán arra kell öt figyelmeztetnünk, hogy a komolyabb jelenetek közben való nevetgélésről szokjék el, mert egy roszkor előtörő nevetés, egész jelenet hatását lerontja és semmivé teszi. Zöldy (Dobó) Foltényi (Homonnai) Jánosi (Balassa) jól személyitének. — Katicza kapitány csapatjában legtöbb érdeme volt „Gyalusné asszony"-nak, (Zöldyné) ki az amazon-káplárságot sok erély és ügyességgel viselte.

(B. I.) Márcz. 30-án „A család öröme" vigj. 3 felv. Bourgeois Anicet és Decourcelle után ford. Feleki. Közönség oly csekély számmal jelentkezett, minőt eddig még nem láttunk; azonban az okot szeretjük az idő kellemetlenségének betudni. Mindez nem zavarta a közreműködőket, s meg kell vallanunk, hogy Cecile (Szakál Róza,) ki minden tekintetben az est hősnője volt, annak az egypár embernek is ép oly kedvesen játszott, mint ha zsufolt ház hallgatta volna. Foltényiné, Fehérváryné, Zöldy és Foltényi is helyesen betölték szerepkörüket.

Márcz. 31-kén „Az ördög vagy a párisi vaknő." Dráma 4 felv. Irták De la Cour és Thiboust, ford. Follinus. Mig egyrészről elismeréssel kell szólanunk Foltényiné, Szakál Róza és Zöldy játékáról, másrészről gyenge ékszerárust láttunk Rudassban, kinek amily mértékben markirozásai sikerülnek, ép oly kevésbbé mondható annak játéka, melyen haladás helyett inkább a hanyatlás jelét vehetni észre. Chován arczához ugylátszik az ármányos szerepek illenek, azonban játékának még nagyobb kerekdedséget ohajtanánk. Közönség a tegnapihoz hasonló gyér számmal.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061

húzó lelkészek — a tervezett 5 frt helyett 3 frtot, a közép osztályuak 2 frtot, a kisebb egyházak lelkészei 1 frtot, a tanitók hasonlóul három osztály szerint fizetnek 1 frtot, 60 krt és 30 krt. Az önkint belépő világiak is felvétetnek tagokul, miránt meleg részvétét tettlegesen ki is mutatta a jelenvolt világi tanácsbirói kar, 10—10 osztrák frtot tevén le e czélra. A protestans egyházi s iskolai lap," a „sárospataki füzetek," „buda-pesti szemle" tudományos folyóiratok több példányban, annakutána Kálvin összes művei s más korszerü irodalmi művek meghozatala s körönkint az illetőkkel közlése, megállapitatott.

Megjegyzendő, hogy a tractusnak már eddig is számos kötetből, folyóiratokból álló könyvtára levén, a lelkészek, és az eddig nem részvényes tanitók is vehettek ki könyveket ön-képzés végett.

5. Az érsemlyéni egyház és fögonduoka folyamodványilag beterjesztik, hogy ezelőtt 3 évvel a főiskolából kihozott jeles ifju Stál Eduárd ftanitót, — tekintetbe véve a nevelés terén kivivott érdemeit, állandóan megtartani ohajtják s megerösittetését kérik. Minthogy fentebbi tanitó iskolája az esperesi visitatiók alkalmával egyiknek találtatott a kitünők közül: a tractus örömmel adja megerösitését: azonban academica promotióju rectoria lévén, csak 3 évre, kimondatott az is, hogy a szokott consensus taxa 4—4 osztrák frt s 20—20 kr. az egyház és tanitó által befizettessenek.

6. Értaresai és kéczi lelkészek, egyházaik beleegyezésével, lelkészi állomást cserélvén: az egyházmegyei közgyülés e cserét megerösitette.

7. Felvétetett a bagaméri kellemetlen botrányos ügy, mely is rövid vázlatban következő: A bagaméri fi-tanitó télen történt halálával, a tanitói állomás megürülvén, ideiglenes tanitóul, az elhalt tanitó hivatalos éve ki- s betöltésére G. Petriben lakott s azelőtt 8 évig tanitói hivatalt viselt Fazekas Sándor urat olyképen hivta meg a bagaméri egyházi elöljáróság, hogy feltételesen meg is biztattatott ottan állandó tanitónak megválasztatására nézve.

Ezután 21 nap multva, szerény, becsületes erkölcsi magaviselete, hivatali buzgósága arra birta az egyházi elöljáróságot, hogy — a külső elöljárók is meghivatván a tanitóválasztási gyüléshe, — kik közül öten meg is jelentek, — általános szavazattöbbséggel állandó tanitónak megválasztatott. — E választás után Oláh Ferencz presbyter, ki fentebbi években ott helyben 8 évig tanitói hivatalt viselt, a választásba is befolyt gondnokot és még más két presbytert a maga részére birván, a választás ellen kezdett lázitólag agitálni s annyira vitte a dolgot, hogy két egyént kiküldött a községbe, kész aláirási ivekkel, házankint szólitván fel a lakosokat, hogy ki akarja, ki nem, fentebbi urat egyházuk kebelében tanitónak? Igy a béke, csend az egyházban megzavartatván, a megválasztott tanitó szerényen visszavonult s lemondott, onnan el is költözött.

Az ügy ut. esperes ur elibe terjesztetvén, tárgyalása s elintézése az egyházmegyei közgyülésre halasztatott. — Az egyházmegyei közgyülés a csend és béke tekintetéből, — miután a botránykő elenyészett — hajlandó lett volna az egészre fátyolt vetni. Azonban a presbyterium részéről megjelent néhány tag és a községi főbiró, — előadván azt, — hogy fentnevezett O. F-nek ez nem első tette, — mint közcsendháborító és lázitó ellen, vizsgálatot kértek. — Mely is elrendeltetett és küldöttség fog kimenni az ügy megvizsgálására, a vesztőfél költségére. Ez ügy annyival sajnosabb, hogy az előidézett botrány óta az iskola, tanitó nélkül szenved.

8. Álmosdi kisdedóvó N. N. ur az egyházmegyei közgyülés elé terjesztett iratában alaposan, élénk szinekkel ecsetelvén a kisdedóvás üdvös voltát, számokkal kimutatván, hány ezer osztrák frtra rugó kár nehezedik abból az összes egyházmegyére, hogy a kisdedekre felügyelés miatt sok munkás kéz vonatik el a munkától: egyháza kebelében, már néhány év óta néhai Csernel József ottani közbirtokos 12,000 ezüst *frt alap*itványa nyomán létre jött s virágzó kisdedóvóintézet iránt a nt. s tekintetű egyházmegye magas figyelmét felkéri, egyszersmind amennyire lehet az egész tractusban, minden egyházban ajánlja kisdedóvodák felállitását az egyházmegye által eszközöltetni, Sőt kifejtett terve szerint, kivihetőnek is nyilatkoztatja, csak kitartás és jóakarat ne hiányozzék.

Minthogy pedig — szerinte — a jelenlegi tanitók nagyobb részének csekély fogalma, kevés ismerete van a kisdedóvásról: felajánlja a tavaszon ujolag megnyitandó óvodáját s felhivja a tanitói kart s minden ügybarátot, hogy ez üdvös eszméivel barátkozzanak meg, koronkint az intézetet látogassák meg, hol készséges útmutatása, vezérlete nyomán kiki alapos ismeretre tehet szert.

Az egyházmegyei közgyülés méltó elismeréssel lévén álmosdi kisdedóvó ur ezen buzgósága iránt, elvileg elismerte az óvodák szükségét egyszersmind beterjesztett irata az egyházakkal — véleményadás végett — közöztetni rendeltetett.

9. Alsó-Ábrány, — eddig leány-egyház, a földes uraság kegyéből pap részére, egy sessio földet nyervén, küldöttei által jelenti az egyházmegyei közgyülésnek, hogy erőt, tehetséget érez magában anya-egyházzá lenni s lelkészt kér. Ez életrevalóságot örvendetes tudomásul vévén a közgyülés, beleegyezését adta lelkész-hivhatásra.

Ezzel szomszédos, — eddig anyaegyház pedig Mónus-Petri, küldöttei által jelenti, hogy lelkészük halálával — az egyház nyomasztó terhet letisztázása, kiheverése tekintetéből s főleg abból a czélból, hogy jobb tanitói fizetést czélzva, — szellemi szegénységben sinylődő iskolajukba az eddigieknél alkalmasb tanitót nyerhessenek, nehány évig leány egyházzá lehetésüket s Alsó-Ábrányhoz csatlakozhatásukat kérik, s alkalmas praeparanst — levitát kérnek.

Kérésük megadatott.

10. A piskolti egyház jelenti, hogy az ottani közbirtokos urak kegyadománya nyomán a lelkész részére eddigi földje egy sessióra, a tanitóké fél sessióra emeltetett. A remanentiális földek 10 év alatt beltelendő mintegy 4000 osztrák frtra menő váltságdijak e nemeslelkü földes urak által az egyháznak adományoztattak, olyformán, hogy azok kamatai a tanitók fizetési pótlására forditassanak. Örvendetes tudomásul vétetett.

Ugyancsak ottani közbirtokos gróf Rédey Lajos Ő méltósága a közgyüléshez intézett iratában kijelenti, hogy a lelkész és tanitó részére évenkint 3 ölfa adással — nemes szivű elődeitől rámaradt kötelezettség alján — köteles lévén, e terhet, annak megfelelő pénzben leteendő tőkével akarja egyszer-mindenkorra magáról s utódairól levenni s e tőkeösszeg meghatározását, az egyházmegyei közgyüléstől kéri.

Miután az ottani lelkész evégett 300 osztrák frtot elegendőnek véleményezett beadott nyilatkoztatában, a közgyülés, — tekintetbe vévén azt, hogy a lakosok kötelesek a fa beszállitásával, a 300 osztrák forint tőkében állapodott meg.

11. Ér-keserüi egyházban a ftanitói állomás, halál által üresedésbe jövén, a keserüiek kivánságára, — a Bagamérba szorényen visszalépett Fazekas Sándor ur által töltetett be.

H-Böszörmény. 1864, márcz. 27.

Városunk is egy azok közül, melyek felett sok csapás vonult keresztül a mult termékeiben évben; mert ámely vetéseink az égető nap hevével még daczolni látszottak is — jégeső által tarolttatak le; baromcsordáink legnagyobb részben az uralgó keleti marhavész áldozataiul estek: ugyhogy aggodalommal kellett vala néznünk a jövő elibe e megdöbbentő események elvonultával. Midőn a lakosság nagyrésze önerje s szorgalmában már bizni sem mert, és midőn az isteni gondviselésre támaszkodva végzetszerüleg várta a segitséget: — mi történik! Amellett hogy lelkes kormányzók intézkedései folytán vetőmag s szép összeg pénz előállitása által lakostársaink legnagyobb részének inséges sorsa elviselhetővé tetetett: még ezeken kivül városi életünkben oly nagyszerü haladási mozzanatok következtek be, minőknek szemtanui — mondhatni — félszázad óta nem valánk.

Ez évben 60,000 frt. közvagyon, inség-kölcsön — 50,000 frt. pedig takarékpénztárra alakittatván — a szegény nép kölcsönhez juthat; az 1836-dik évben megpenditett, azonban közönyösség miatt ez ideig tétté nem valósulhatott eszme, az iskola-épités, nagyszerü rombolással — amennyiben a romlásnak indult s már nem igen diszes keritése a templomunk és a régi iskolaépületek némely része elbontatott — megkezdő félben van; a templom izléses vas-rácsozattal rendeltetett fölkeritetni; a ref. és g. kath. egyházak tanitóinak javadalmazására szép mennyiség adatott; jeles orgonista és zenetanárunk K. Zs. vezetése mellett dalárda-egylet alakult; a ref. egyház egy tanitót rajzolás mesterségére képeztetett, ki az iskolai s iparos osztály növendékei közt e mesterséget népszerüsitendi; a városházépület jóval nagyobbitatott; ezeken kivül több üdvös eszme, ugymint: az egyházi-adótehernek a vagyonhoz közelebb arányositása, a toronytető kijavitása oly téren létszanak lenni, mikép már a kiviteli mód sem lehet többé akadálya megvalósulhatásuknak.

Nem lehet tagadni, hogy ez üdvös czélok valósulása annyiban, amennyiben az ezekre forditott költséget némelyek egyelőre más, vagy ha ezen czélok elérésére is, de más terv szerint igyekeztek felhasználni — sokuk részéről kellemetlen akadályokba ütközött. Azonban a kormányzók erélyessége s a többség akarata meghozák az ohajtott eredményeket.

A mondott akadályok forrása birtokviszonyaink felett elágazó-nézpontok s véleménykülönségekben s az egyik véleménytosztóknak a másik véleménypártolók iránti féltékenységében keresendő. Egyik nevezetesen az aranyositás kulcsául az összerző hajduktól leszármazást, másik a belső telket, harmadik a külső vagy jelenlegi birtokot ohajtja, negyedik pedig a város eszméjét pengetvén, talán nem is kiván arányositást.

Ezek azon eszmék melyek, a nevezett jótékony czélokra forditandó s forditott költségek felett végig vonulnak. Ezeknek fejtegetésébe nem bocsátkozom. Elégnek tartom kijelenteni, hogy a jótékony intézetek előállitása mindezen eszméknek felette áll, s azon polgár, ki midőn zsebje igénybe nem vétetik, a jótékony intézkedések előállitásán fáradozó hivatalnokokat igaz czélu s utú törekvéseikben támogatni késik — nem tölti be azon helyet mely a városban, hazában részére kimérve s törvény által biztositva van. Sok tennivalónk van még. Nincs takarékmagtárunk, melynek szükségét hangosan kiáltja fülünkbe e szerencsétlenségteljes év; nincs koldusápolóintézetünk; nincs kisded-ovodánk; nincs vasárnapi iskoláztatás az iskolaelhagyó ifjak részére; nincs községi könyvtár, honnan az olvasni szerető egyszerü polgár magának tudományt gyüjthessen stb. Ezeket mind egymás után előállitani korigényelte kötelesség. Bár a tagositás a jobb czélszerübb s jövedelmezőbb gazdálkodtatás, az arányositás pedig a kedélyek megnyugtatása tekintetéből a törvények s rendeletektől eltekintve is felette kivánatos: de a közczél elömozditása e miatt hátérbe nem szorittathatik. Ha a terhet megakarjuk is később osztani, mindenkor megtudható, mit hova s mennyit költöttünk s betudható lesz a teher viselési rovatban.

Azon ohajtással teszem le igénytelen tollamat, hogy a gondviselés oltalma s áldása kisérje városunk mindazon polgárait, kik e városban a különböző lakosság kedélyeinek megnyugtatásán, jólléte eszközlésén és egyszersmind a város felvirágzásán önzéstelen tiszta kehelel munkálódva fáradoznak!!! N. F.

Irodalom.

= Megjelent az „Erdószeti Lapok" ez évi 3-ik füzete is. Érdekes tartalmát teszik: 1.) Emlékirat a vadászati jog érdekében alkalmazandó ideiglenes rendszabályokról. 2.) Barta jogtudor ur külön véleménye a vadászati jog iránt. 3.) A majorsági — curialis — zselléreségek s a telapitványek birtokrendezéséről. 4.) Mi történik a franczia álladalmi erdőkben? 5.) Valami a tölgyculturákról. 6.) Egyesületi közlemények; u. m. a magyar erdőszegylet f. é jan. 24-iki ülésének jegyzőkönyve; a nm. m. k. helytartótanácsnak az orsz. erdőszegyesülethez intézett leirata a vadászati jog érdekében; végre az erdőszeti egylethe lépett uj tagok jegyzéke.

** Termékeny irónk b. Józsika Miklósnak „Szikla-rózsa" czimü négy kötetes regénye került ki sajtó alól. E mü Magyarország hölgyei közül azoknak van ajánlva, kik felőle, egy előtte megbecsülhetlen értékü emlénnyel megemlékezének. Mint magyar iró — ugymond — nem gondolja háláját s tiszteletét jobban bebizonyitani, mintha hazai tárgyu regényének minden egyes betüjéhez jó kivánságot csatol a réla megemlékezőknek s közös hazánk boldog jövőjére.

= Jogócsi Péterffy József „borászati káté" czimü, népszerüen szerkesztett s rajzokkal ellátott szakkönyvecskét ad ki. Az egész mü előfizetési ára csak 30 kr. o. é. Annyivalinkább ajánlhatjuk ez olcsóságot, mert az ebből befolyó tiszta jövedelem $^{2}/_{3}$-ad része Szolnok város ehezőinek segélyezésére fordittatik. Az előfizetési összegek egyenesen Keszthelyre a főszolgabirói hivatalhoz intézendők, hogy az ehezőknek szánt összeg onnan egyenesen rendeltetése helyére küldethessék.

** Veszeldyi Miklósnak közelebb 70 érdekes magánlevele fog megjelenni egy kötetben.

= A pesti gyógyszerészi testület által kiadott ds Kátay Gábor s Felletár Emil tudorok által szerkesztett „gyógyszerészet alapvonalai" czimü szakkönyv már nagyrészben elkészült s május hóban fog megjelenni.

XVIII-dik közlése

az inségenyhitésére tett adakozások s ajánlatoknak.

660. A szijgyártó-czéhbeli ifjuság adott 65 frtot. 661. A pintérczéh adott 6 frtot. 662. Farsangi tánczvigalmak engedélyéért a t. kapitányi hivatalnál begyült 90 forint. 663. Berger Henrik adott 10 frtot. 664. Tanár Buzás Pál ur adott 10 frtot. 665. Jasztrabszky Irma urhölgy 10 frtot. 666. Polgármester Szöllősy János ur 120 forint ajánlatának 3-dik részletében 30 frtot. 667. Özv. nztes Auer Andrásné asszony 40 frtot. 668. t. Nagy József ur 50 frtot. 669. A pesti kenyerosztó t. bizottmány négy izben küldött 1200 darab 3 fontos kenyeret. 670. t. Schwarcz Sámuel ur márcziusra 5 frtot. Kelt Debreczenben, márczius 26-kán 1864.

Szentgyörgyi Elek bizottmányi tollvezető.

I-ső közlése

a közzé tett fölhivás folytán adományozott ócska ruhanemüeknek:

1. t. Thamásy Anna asszony ajándékozott 1 darab nyári felöltöt, — 1 mellényt, — 3 lábbelit, — 1 gyermek-szoknyát, összesen 6 darabot. 2. t. cz. Schäffer Nándorné asszony 1 gyermek- és egy nagyobb szoknyát, — 1 mellényt, — 1 nadrágot, — 1 kis vizitkét, — 1 kis szoknyát, — 1 kalapot, összesen 7 darabot. 3. t. Hufflesz-Nánási Janka asszony 3 darab tarka szoknyát, — 1 kis ujjast, — 13 kisebb nagyobb lábelit, — 2 réklit, — 4 sapkát, — 5 férfi-inget, — 2 derék alj-tokot, — 2 párna-hajat, — 2 hosszú inget, — 3 nyakkendőt, — 2 fejkötőt, — 2 mantilt, — 1 szoknyát, 2 tarka kötőt, — 2 ruhaderekat, — 4 csizmát, összesen 50 darabot. 4. t. Nagy József ur 2 pár csizmát, 5. t. cz. Balogh Lajos ur 3 pár csizmát, — 4 lábravalót, — 1 kabátot 6. t. Márk Pál ur 5 inget, — 3 lábravalót, — 10 darab gyermek-ruhanemüt, — 1 női ujjast, — 1 mellényt, — 2 kendőt, — 1 pamucsot. 7. nztes Jéger József ur 1 pár csizmát, — 2 mellényt, — 2 kendőt, — 1 fehér kalapot, — 1 sapkát, — 1 fehér nyári nadrágot. 8. Egy magát megnevezni nem akaró: becsomagolva szövet és fehér nemüeket. 9. t. Cser Imre ur fehér ruha-vásárlásra adott 20 frtot. 10. nztes Károly Antal ur hasonló czélra 5 frtot. Kelt Debreczenben, márczius 29-kén 1864.

Szentgyörgyi Elek bizottmányi tollvezető.

Értesités.

A debreczeni takarékpénztáregylet részvényesei tisztelettel értesittetnek, hogy az 1863-ik évi osztalékot, részvényeik felmutatása mellett a pénztárból a délelőtti órákban bármikor fölvehetik. — Debreczen 1864, márczius 13.

Komlóssy Imre m. k. igazgató. — Táy Gusztáv m. k. egyleti jegyző.

Szerkesztőségi nyilttlevelezés.

Ismételve kijelentjük, hogy bérmentetlen leveleket csak ismerősektől fogadunk el.

„Álom" gyenge kisérlet.

Sz. K. urnak. — Később talán használhatjuk. Egyébirant köszönet szives jóindulatáért.

Azon tisztelt olvasóinkat, kiknek a „Hortobágy"-ra tett előfizetésük e hó végével letelik, tisztelettel kérjük annak megujitására. — Előfizetés: évnegyedre 1 frt 80 kr; fél évre 3 frt; egész évre 6 frt. — Egyszersmind tudatjuk a t. cz. közönséggel, hogy hirdetményeket a legjutányosb áron bármily alak és terjedelemben elfogadunk.

a „Hortobágy" kiadóhivatala.

Terménytár.

Debreczen. April. 2. (Heti üzlet-szemle.) Hogy a gabnaárak e héten is felebb mentek, annak tulajdonitható, hogy a rosz utak miatt kevés a behozatal. Buza, rozs, zab és kukoricza jó kelendőséghen részesültek, csak árpa várta a kérdést és az árak következőképen jegyeztetnek: tiszta buza 4 frt. 80 5 f.—20 kr. — rozs 3 ft. 60—80 zab 3 frt 30—25 kr. árpa 2 frt 90—3 frt kukoricza 3 frt. 40—50 kr. Az időjárás folytonos esős és szeles. (R.)

Debreczen. Márt. 29. — Tiszta buza 4 frt 60 kr. kétszeres 4 frt — kr. rozs 3 frt 40 kr. árpa 3 frt 10 kr kukoricza 3 ft 30 kr. zab 2 frt 10 kr. köles 3 frt 40 kr. Egy mázsa szalonna 32 frt. széna 3 frt 50 kr. szalma 1 frt 70 kr. 1 font szalonna 36 kr. disznóhus 18 kr. marhahus 15 kr. só 9 kr. 1. itcze disznó zsir 58 kr. (Cs.)

Baromvásár. Egy pár jármos ökör 192 frt. egy pár vágó tehén 120 frt. egy negyedfü tinó párja 130 frt. egy pár harmadfü tinó párja — frt. rugott borju párja — frt. igás ló párja 90 frt. sertés párja 34 frt. juh párja 15 frt.

Arad. Márcz. 18. — T. buza 5 frt 55 kr. kétszeres 4 frt 75 kr. rozs 4 frt 25 kr. árpa 4 frt 15 kr. zab 2 frt 65 kr. kukoricza 4 frt — kr. 1 mázsa szalonna 40 frt — kr. széna 3 frt 30 kr. 1 font marhahus 16 kr. (S.)

B. Ujfalu. Márcz. 17. — T. buza 4 frt 60 kr. kétszeres 4 frt — kr. rozs 3 frt 50 kr. árpa 3 frt 10 kr. zab 2 frt 20 kr. tengeri 3 frt 60 kr. köles - frt — kr. 1 mázsa szalonna 36 frt. marhahus fontja 12 kr. (M.)

Belényes. Márcz. 17. — T. buza 4 frt — kr. kétszeres 3 frt 50 kr. rozs 3 frt — kr. árpa - frt — kr. zab 1 frt 70 kr. tengeri 2 frt 80 kr. köles - frt — kr. 1 mázsa szalonna — frt. 1 font marhahus 12 kr. (B.)

Diószeg. Márcz. 23. Tiszta buza 4 frt 20 kr. kétszeres 3 frt 70 kr. rozs 3 frt 60 kr. árpa - frt — kr. kukoricza 3 frt 70 kr. zab - frt — kr. köles - frt — kr. Egy mázsa szalonna — frt. széna 2 frt 50 kr. marhahus 12 kr. (Gy.)

Ér-Mihályfalva. Márcz. 24. T. buza 4 f. 40 kr. kétszeres élet 3 f. 60 kr. rozs 3 f. — kr. tengeri 3 f. 40 kr. árpa 2 f. 80 kr. zab 1 f. 80 kr. köles 3 f. 20 kr. egy mázsa szalonna 30 f. egy font marhahus 12 kr. (V.)

H. Böszörmény. Márcz. 21. — T. buza 8 frt — kr. kétszeres 7 frt 20 kr. rozs 7 frt — kr. árpa 4 frt 80 kr. zab 3 frt — kr. tengeri 6 frt — kr. köles 5 frt — kr. 1 mázsa szalonna 32 frt. 1 font marhahus 12 kr.

H. Nánás. Márcz. 24. — T. buza 4 frt 10 kr. kétszeres 4 frt — kr. rozs 3 frt 50 kr. árpa 3 frt — kr. zab 2 frt 10 kr. tengeri 3 frt 20 kr. köles 2 frt 50 kr. 1 mázsa szalonna 32 frt — kr. 1 font marhahus 12 kr. (F.)

Kismarja. Márcz. 21. — T. buza 4 frt 25 kr. kétszeres 8 frt 50 kr. rozs 3 frt — kr. árpa 3 frt — kr. zab 2 frt — kr. tengeri 3 frt 15 kr. köles - frt — kr. 1 mázsa szalonna 36 frt. széna - frt — kr. 1 font marhahus 11 kr. (Cs.)

Margitta. Márcz. 24. — Tiszta buza. 4 frt — kr. kétszeres 3 frt 47 kr. rozs 3 frt — kr. árpa 2 frt 55 kr. zab 1 frt 80 kr. tengeri 3 frt — kr. 1 mázsa szalonna 32 frt. 1 font marhahus 12 kr. (H. J.)

Nagykároly. Febr. 29. — T. buza 3 frt 60 kr. kétszeres 3 frt — kr. rozs 2 frt 90 kr. árpa - frt — kr. zab 1 frt 60 kr. tengeri 2 frt 90 kr. köles - frt — kr. 1 mázsa szalonna 28 frt. széna - frt — kr. 1 font marhahus 12 kr. (K.)

Nagyvárad. Márcz. 22. — T. buza 4 frt 40 kr. kétszeres 3 frt 76 kr. rozs 3 frt 36 kr. árpa 3 frt 5 kr. zab 2 frt 15 kr. tengeri 3 frt 27 kr. köles - frt — kr. 1 mázsa szalonna 40 frt. széna - frt — kr. 1 font marhahus 15 kr. (K. L.)

Nyiregyháza. Márcz. 26. T. buza 4 frt 50 kr. kétszeres 3 frt. 70 kr. rozs 3 frt 30 kr. árpa 3 frt — kr zab 2 frt 20 kr. tengeri 3 frt 30 kr. köles 3 frt 10 kr. egy mázsa szalonna — frt. széna - frt — kr. egy font marhahus — kr. (K. B.)

Tokaj. Márcz. 25. — T. buza 11 f. - kr. kétszeres 8 f. — kr. gabona 6 f. 40 kr. árpa 6 f. — kr. zab 4 f. — kr. tengeri 6 fr. 40 kr. kolompér 2 frt 80 kr. 1 mázsa liszt O. sz. 16 frt. 1. sz. 15 frt szalonna - f. — kr. széna 4 f. — kr. 1 font marhahus 13 kr. bornyuhus 11 kr. 1 itcze ó bor 20 kr. bikfa öle 8 frt. (Z. J.)

Bécsi börze árfolyama.

Márczius. April.		28.	29.	30.	31.	1.
5%-es Metalliques	100 frt.	—.—	72.50.	72.40.	72.35.	72.90.
5%-es nemzeti kölcsön	100 frt.	—.—	80.—	80.—	79.90.	80.—
1860 sors kölcsön	100 frt.	—.—	93.65.	93.80.	93.65.	94.25.
Hitelintézet részvényei		—.—	183.50.	183.70.	182.60.	184.20.
Bankrészvények		—.—	769.—	769.—	769.—	771.—
Londoni váltók		—.—	117.25.	117.10.	117.15.	117.40.
Ezüst	100 frt	—.—	117.—	116.75.	116.75.	116.—
Arany	1 db.	—.—	5.61.	5.58.	5.59½.	5.60½.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061

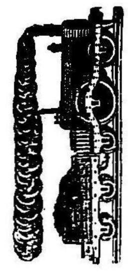

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán, 1863-dik év December 1-től kezdve érvényes az 1863/4-dik téli havakra.

I. Kassa és Nagyvárad felé.

Bécs . . . . . ind.	8 óra — perc este	
Pest . . . . . „	6 „ 25 „ reg.	
Czegléd . . . „	9 „ 27 „ „	
Szolnok . . . „	10 „ 27 „ „	
Püsp.-Ladány „	1 „ 26 „ délu.	
Debreczen . „	3 „ — „ „	
Tokaj . . . . „	5 „ 25 „ „	
Miskolcz . . . „	7 „ 29 „ este	
Forró-Encs . „	8 „ 50 „ „	
Kassa . . . . érk.	10 „ 34 „ .	
Püsp.-Ladány ind.	1 „ 58 „ délu.	
B.-Ujfalu . . „	3 „ 13 „ „	
Nagyvárad . . érk.	4 „ 38 „ „	

II. Arad felé.

Bécs . . . . . ind.	8 óra — perc este
Pest . . . . . „	6 „ 25 „ reg.
Czegléd . . . „	9 „ 47 „ „
Szolnok . . . „	11 „ 19 „ „
Mezö-Tur . . „	12 „ 54 „ délu.
Csaba . . . . „	3 „ 21 „ „
Arad . . . . érk.	5 „ 27 „ „

III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé.

Kassa . . . . ind.	5 óra — perc reg.
Forró-Encs . . „	6 „ 23 „ „
Miskolcz . . . „	7 „ 52 „ „
Tokaj . . . . . „	9 „ 35 „ „
Debreczen . . . „	12 „ 12 „ délu.
Püsp.-Ladány „	1 „ 45 „ „
Szolnok . . . . „	4 „ 44 „ „
Czegléd . . . érk.	5 „ 41 „ este
Pest . . . . . . „	8 „ 37 „ „
Bécs . . . . . . „	6 „ — „ reg.
Nagyvárad . . ind.	10 „ 6 „ déle.
B.-Ujfalu . . . . „	11 „ 34 „ „
Püsp.-Ladány érk.	12 „ 48 „ délu.
Czegléd . . „	5 „ 41 „ „

IV. Aradról Pest és Bécs felé.

Arad . . . . ind.	9 óra 30 perc déle.
Csaba . . . „	12 „ 6 „ „
Mezö-Tur . „	2 „ 32 „ délu.
Szolnok . . „	4 „ 22 „ „
Czegléd . . érk.	5 „ 33 „ „
Pest . . . . „	8 „ 37 „ este
Bécs . . . . „	6 „ — „ reg.

A közállomásokróli indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

☛ A debreceni vásárok alatt Cegléd és Debrecen között, a cs. kir. szab. osztrák állam-vasut-társaság vonataihoz csatlakozólag, a személyvonatok mindkét irányban naponkint kétszer közlekedik; miről részletes tudósitás annak idejében közzé tétetik.

A vasuthoz csatlakozó postakocsik menetrende:

Arad—Szeben,	indulás Aradról naponkint este 7 órakor.
	érkezés Aradra „ reggel 3½ órakor.
	(Az utasok fölvétele nincsen korlátozva.)
Nagyvárad—Kolozsvár,	indulás Nagyváradról naponkint este 6½ órakor.
	érkezés Nagyváradra reggel 6¾ órak.
Nyiregyháza—Szathmár,	indulás Nyiregyházáról vasárnap, szerdán, pénteken este 6 órakor.
	érkezés Nyiregyházára hétfőn, szerdán és szombaton reggel 2 órakor.
Nyiregyháza—Beregszász,	indulás Nyiregyházáról naponkint reggel 7 órakor.
	érkezés Nyiregyházára „ este 5 órak.
Nyiregyháza—Nagybánya,	indulás Nyiregyházáról hétfő, kedd, csütörtök, és szombat este 6 órakor.
	érkezés Nyiregyházára vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 2 órakor.
Tokaj—S. A. Ujhely,	indulás Tokajból naponkint este 7 órakor.
	érkezés Tokajba „ reggeli 4½ órakor.
Kassa—Löcse,	indulás Kassáról „ éjjeli 12 órakor.
	érkezés Kassára „ éjjeli 12½ órakor.
Kassa—Przemysl,	indulás Kassáról szerdán és szombaton délután 2 órakor.
	érkezés Kassára hétfőn és pénteken délelőtt 10 órakor.
Kassa—Szigeth,	indulás Kassáról naponkint éjjeli 12½ órakor.
	érkezés Kassára „ éjjeli 12 óra 50 perck.
Kassa—Munkács.	indulás Kassáról „ „ 12½ órakor.
	érkezés Kassára „ „ 12 óra 50 perck.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Nró. 2117.

Cs. k. szab. Tiszavidéki-vasut

Hirdetmény.

A közelebbi debreczeni országos vásár alatt 1864. évi április 13-tól bezárólag április 30-ig a jelenleg Czegléd és Debreczen között közlekedő rendes személy-vonatokon kivül naponta még egy második vegyes vonat fog közlekedni oly módon, hogy a Debreczenbe menendő, esti 8 óra 24 perczkor, a Czeglédről Pest felé menendő pedig esti 10 óra 29 perczkor Debreczenből indul el.

Ezen intézkedés mellett a Pestteli egyenes összeköttetés s pedig Debreczen felé: a Pestről 5 óra 35 perczkor délután, Pest felé pedig a Czeglédről Pestre 6 óra 29 perczkor reggel elinduló vonatokkal fog eszközöltetni.

2—3

Az igazgatóság.

75dik ÁRJEGYZÉK

az „István" gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemü -	14 frt.	40	kr
B. ugyanaz apró „ -	14 „	40	„
C. dara középszerü - - -	13 „		„
0. királyliszt - - - - - -	13 „	40	„
1. lángliszt - - - - - -	12 „	20	„
2. montliszt - - - - - -	11 „		„
3. zsemlyeliszt - - - -	10 „	20	„
4. fehérkenyérliszt 1-ső rendü	9 „	20	„
5. ugyanaz 2-dik „ -	8 „	40	„
6. barnakenyérliszt - - -	7 „	40	„
Kétszeresliszt - - -	8 „	20	„
Rozsliszt 1-ső rendü -	9 „	—	„
Rozsliszt 2-dik rendü -	6 frt.	60	kr.
00. árpakása - - - - - -	16 „		„
0. árpakása - - - - - -	15 „		„
1. árpakása - - - - - -	13 „		„
2. árpakása - - - - - -	11 „	—	„
3. árpakása - - - - - -	9 „	—	„
4. árpakása - - - - - -	8 „		„
Árpaliszt - - - - - -	„	—	„
Dercze - - - - - -	„		„
Lábliszt 1-ső rendü - -	4 „	40	„
„ 2-ik „ - - - -	3 „	20	„
Korpa - - - - - -	2 „	80	„
Buzaalj - - - - - -	3 „	40	„

☛ Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elviteltől számitott legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállitja.

Debreczen 1864. Márcz. 11.

☛ Állat-orvoslati ☚ közhirrététel.

Alulirott, szerencsés levén a Debreczen városban megürült állatorvosi állomást betölthetni, — a baromtartó t. gazda-közönségnek azon figyelmeztetéssel ajánlja szolgálatját, hogy a baj közötti gyors megkeresések következtében tüstint sikeresithesse pontos mütételeit. Debreczen 1864, márcz. hó.

Müller Ignácz
városi 1-ső állatorvos.

☛ Lakása nagyhatvanutcza elején, az elhunyt állatorvos volt laka szomszédságában, özvegy Nyiri Jánosné 1571-ik számu házában. 2—3

1561.
1864. P.

Hirdetmény.

Néhai özvegy Harmathy Jánosnö születelt Matkó Sára hagyatékához tartozó piaczutczai 1902 sz. alatti ház s külsö földe, folyó évi april 30, szükség-esetében folyó évi május 31-kén mindenkor d. u. 3 órakor a helyszinén tartandó közárverésen el fog adatni; az árverési föltételek kiküldött tanácsnok Angyalos Mihály urnál megtekinthetők,

Kelt Debreczenben a városi törvényszéknek mint gyámhatóságnak 1864. évi márczius 30-kán tartott üléséből.

1—3 Szabó József m. k. jegyző.

Árverési hirdetés.

A néhai Kaffka Károly és neje Rickl Terézia hagyatékukhoz tartozó hatvanutczai 1579. és czeglédutczai 3. számu emeletes két ház illető külsö földjével együtt az örökösök önkintes kivánsága és a városi tekintetes törvényszéknek mint árvagyámhatóságnak a 772/1864. p. sz. alatt kelt jóváhagyása folytán a helyszinén tartandó közönséges árverés utján el fogván adattatni: az elöl emlitett hatvanutczai házra és külsö földjére nézve határidőül e folyó aprilhó 11-ik napjának d. u. 3, szükség esetére pedig a következö májushó 9-ik napjának szinte d. u. 3 órái; — a czeglédutczai 3-ik számu házra és külsö földjére nézve pedig ugyancsak folyó évi aprilhó 12-ik napjának d. e. 9. és szükség esetére a következö májushó 10-ik napjának d. e. 9 órái tüzetnek ki határidőkül; az árverési föltételek alólirtnál mindenkor megtekinthetők lévén.

Kelt Debreczenben 1864, márczius 4.

Barcsay István
4—4* kiküldött törvényszéki tanácsnok

Árverési hirdetés.

Végrendelet hátrahagyásával elhalt Bagoly Mária elöbb Somogyi Jánosné, utóbb Siteri Mihályné hagyatékához tartozó s 900 ofrtra becsült czeglégutczai külvárosi 2752-ik számu ház, e folyó évi aprilhó 18-kán d. u. 3 órakor, szükség esetében pedig a következö májushó 10-dik napján ugyanakkor a helyszinén tartandó közönséges árverés utján a legtöbbet igérönek el fog adatni.

Melyis azon értesités mellett tétetik közönségessé, miszerint az, aki árverelni kiván, tartozik a becsárnak, melyen a kikiáltás történik, tiz százalékot bánatpénzül betenni s kire a dob, mint legtöbbet igérőre leüttetik, az a háznak azonnal tulajdonosává válik, de a telekkönyvezési engedélyt csak a vétel ár teljes lefizetése után fogja megnyerni. A többi feltételek alólirtnál mindenkor megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1864, márczius 10.

Barcsay István
kiküldött törvényszéki tanácsnok.

2—3

1180.
1863.

Árverési hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen város törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy Komádi Istvánnak és nejének Bocsoi Klárának hatvanutczai külvárosi 3401 számu s 1000 ofrtra becsült házok 1864-ik évi april 28, s szükség esetében május 30. napjain d. u. 3 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen birólag el fog adatni.

Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekinthetnek

Kelt Debreczenben a városi törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1863 decz. 10-én tartott üléséből.

1 3

A z emberiség nevében juttassék köztudomásra alább irt közlemény, mely rendkivül sok jót vonand maga után.

Dr. Kooke.

Fehér. (hollandi) egészségi-mustármagvak DIDIERTŐL.

37 évi naponkint növekedő siker, elegendő bizonyitéka a fehér hollandi egészségi-mustármagvak kitünő gyógytulajdonságának. Több mint 200,000-re menő teljhitelü okmány kezeskedik e hasonlithatlan gyógyszer közkedvességben létéről, melyet a hires Dr. Kooke oly méltán nevez „a szégáldott és dicső adományá"-nak. Nincs gyógymód, mely egyszerübb, biztosb és jutányosabb lenne mint ez: 3—4 kilogramm (egy kilogramm: 2 vámfont) elegendő, hogy az idült gyomorkórok, gyomorgörcsök, emésztéshiányok, bélbetegségek, mirigyek, hasmenések, álmatlanság, májkór, csuz, bőrkiütések, sápkór, köszvény, makacs szorulás, mellbaj, nátha, komorkórság, elnyálkásodás, — mintszintén az időváltozás szülte bajok és fájdalmak, melyek a rosz nedvek s romlott vértől erednek stb. egyéb betegségek elmuljanak és melyek gyógyitására e mustármagvak használata a leghiresebb orvosi tekintélyek által naponkint rendeltetik és ajánltatik.

☛ E kitünö tulajdonságu magvaknak Debreczenben egyedüli raktára: **Geréby** és **Hannig** urak kereskedésében, (Széchenyiutcza szegletén.) 5 20

Eladó tartály.

Egy jó állapotban levö s röfös kereskedésben használható tartály (stellage) eladó. Értekezhetni e tárgyban a Tátray Kárpát kereskedésében, Telekiutcza szögletén.

4—6

Lak-változtatás.

Ügyvéd **Koszorus Lajos,** lakását a piai 975. sz. háztól, hatvanutczára a Kalfkaféle ház mellett levö 1578. sz. házhoz áttette.

2—3

Porosz kir. kerület főorvos Dr. KOCH jegesztett növényczukorkái

☛ Valódi minöségben, eredeti dobaszokban **70** és **35** ujkrajczárért kaphatók: ☚

E legkiválóbban alkalmas fü- és virágnedvekből s részben a legtisztább czukor-kristálylyal állapodottságra hozott **dr. Koch**-féle **növényczukorkák** = mint a legismertebb véleményezések bizonyitják = **enyhitő** s **izgalomcsilapitó** hatást eszközölnek; köhögés, rekedtség, torokbántalmak és elnyálkásodásoknál stb. s az azokban létező növényi nedvek és édes anyagok legkitünőbb tartalma által sikeres hatásuak, a beszélőszerv tisztasága s nyulékonyságának föntartására a legmeglepöbb eredményt idézik elé. Nem csupán e valóban jótékony sajátságuknál fogva **különböznek** igen elönyösen a gyakran igen megdicsért mell-thealepénykéktől (Pâte pectorale), de főleg abban tünnek ki jelességük által **Dr. KOCH növényczukorkái,** hogy azokat az emésztési szervek könnyen megbirják s a hozamosb használat után is, semmi gyomorfájdalmat, sem savat, vagy nyálkásságot nem okoznak.

Dr. KOCH növényczukorkái hosszukás dobaszokba pakolvák, melyeknek **barna** irással nyomott **fehér** czimlapjai **az alább álló pecsétet és irást** viselik.

☛ ***Debreczenre*** nézve egyedüli raktárak: ***Rothschneck Károly*** gyógysz. és ***Geréby és Hannig*** füszerkereskedésében (Széchenyiutcza szegletén).

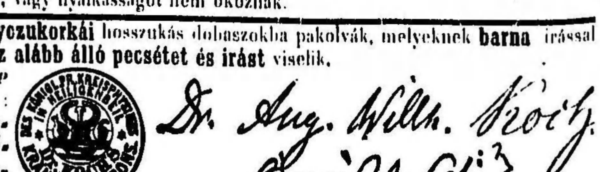

A nagyerdői fördő iránti figyelmeztetés.

Alólirt tisztelettel tudatja a t. cz. közönséggel, hogy folyó márcziushó 20-tól kezdve a ***kádfürdők*** minden[illegible] kaphatók.

Gőzfürdők használata minden másodnap, azaz vasárnap, kedden, csütörtökön, szombaton.

Úgy a porczellán, mint a többi kádakra és fördő-szobákra nézve a legnagyobb tisztaság, a felszolgálatra pedig pontosság fordittatik.

Vendégszobák is a nyári idényre szinte kaphatók.

☛ Társas-kocsik naponkint 8 órától estig ki és bejárnak; személyenkint 20 kr.

A t. cz. közönség kegyébe ajánlva Debreczen 1864, márcziushó,

Fehér Herman
haszonbérlö.

8—7

Kiadó: a debreczeni szinügyegylet.

Felelös szerkesztő: Sárváry Elek.

Debreczen. 1864. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061